

Afgjort den 2. april 2020

130

Sundheds- og Ældreministeriet. Sundheds- og Ældreministeriet, den 31. marts 2020.

- a. Sundheds- og Ældreministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at tilføre i alt 368,0 mio. kr. i 2020 til følgende konti under § 16. Sundheds- og Ældreministeriet som led i indsatser relateret til COVID-19:
- 122,8 mio. kr. til § 16.21.23. *Tilskud til influenzavaccination* til ekstra influenzavaccinationer (udgifter til vacciner og honorarer til læger) som følge af forventede øgede udgifter ved en tilslutning på 75 pct. for den eksisterende målgruppe og udgifter til vaccination af sundhedspersonale, som har patientkontakt,
 - 230,2 mio. kr. til nyoprettet konto § 16.21.35. *Gratis pneumokokvaccinationer* til personer fyldt 65 år og risikogrupper (udgifter til vacciner og honorarer til læger),
 - 15,0 mio. kr. til § 16.55.01. *Tilskud til MedCoM, Sundhedsportalen og Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) samt Center for Forebyggelse i Praksis* (på nyoprettet underkonto) til videokonsultationer til at skåne skrøbelige patienter.
- b. Udbruddet af COVID-19 i Danmark har medført et akut behov for indsatser for at imødegå nogle af de udfordringer, som COVID-19 har medført på sundhedsområdet.

På sundhedsområdet er der derfor igangsat en række initiativer mhp. at mindske konsekvenserne i form af sygdom, dødelighed og nedbringe unødigt belastning på sygehusene mv.

Initiativerne, der fremgår af nærværende aktstykke er igangsat, da hastighed under de nuværende omstændigheder er afgørende. Nærværende aktstykke forelægges Finansudvalget dels for at informere om igangsatte initiativer, dels for at tilvejebringe den nødvendige finansiering.

Ekstra vaccinationsindsats

Sundhedsstyrelsen har i lyset af det nuværende COVID-19 udbrud anbefalet en række vaccinationsindsatser, som bør iværksættes snarest. Indsatserne omfatter:

- Gratis vaccination mod influenza til sundhedspersonale med patientkontakt samt øget deltagelse blandt risikogrupper.
- Gratis vaccination (og i enkelte tilfælde testning) mod pneumokokker.

Formålet med en intensiveret vaccinationsindsats er dels at beskytte risikogrupper mod ”dobbelt sygdom” (fx både almindelig influenza og COVID-19) og dels at nedbringe unødigt belastning på sygehusene m.v., idet der er stor risiko for nye udbrud af COVID-19 relaterede coronavirus i de kommende vintersæsoner.

Udvidelse af influenzavaccinationsprogrammet

Sundhedsstyrelsen har som led i indsatsen mod COVID-19 anbefalet, at det eksisterende tilbud om gratis influenzavaccination til ældre fyldt 65 år og udvalgte risikogrupper udvides til også at omfatte sundhedspersonalet med patientkontakt. Endvidere anbefaler Sundhedsstyrelsen, at vaccinationsdeltagelsen for det eksisterende tilbud øges fra ca. 50 pct. i sæsonen 2019/2020 til 75 pct., som er WHO's målsætning for risikogruppen. Risikogruppen, der i dag er omfattet af gratis influenzavaccination, er personer fyldt 65 år, førtidspensionister samt en række kroniske sygdomme og gravide m.v., jf. bekendtgørelse nr. 988 af 25. september 2010 om gratis influenzavaccination til visse persongrupper. Sundhedsstyrelsen anbefaler tilsvarende, at der opnås 75 pct. tilslutning blandt sundhedspersonalet.

Til Finansudvalgets oplysning bestilte Statens Serum Institut under den seneste influenzasæson (2019/2020) samlet ca. 1 mio. doser influenzavacciner til både risikogrupper og det private marked, hvor det med baggrund i tidligere sæsoner vurderes, at størstedelen er gået til risikogrupperne. I 2018/2019 blev f.eks. ca. 760.000 borgere i risikogrupperne vaccineret.

Det vurderes, at risikogrupperne samlet set udgør ca. 1,5 mio. personer, og at sundhedspersonalet, som har patientkontakt, udgør ca. 0,25 mio. personer. Statens Serum Institut har på den baggrund estimeret, at hvis der skal være vaccine til at vaccinere op til 75 pct. af risikogrupperne, op til 75 pct. af sundhedspersonalet og samtidig tilbydes vacciner til det private marked (estimeret til ca. 0,15 mio. doser), skal der bestilles i alt ca. 1,6 mio. doser influenzavaccine, der inkluderer et beregnet spild på 10 pct. Til Finansudvalgets oplysning kan det bemærkes, at Statens Serum Institut har bestilt 1,6 mio. kr. doser influenzavaccine for at have leveringsikkerhed på så stort et antal doser.

Inklusion af sundhedspersonale i det gratis tilbud om influenzavaccination samt en vaccinationsdækning på 75 pct. for det eksisterende tilbud vil medføre en samlet merudgift på ca. 122,8 mio. kr. i 2020. Det skal ses i tillæg til, at der på § 16.21.23. *Tilskud til influenzavaccination* allerede står opført bevilling for 129,9 mio. kr. i 2020. Den eksisterende bevilling er afsat til inddækning af udgifter forbundet med indkøb af vacciner og aflønning til den læge, der giver vaccinationen. Lægerne indkøber således selv vaccinen – typisk hos Statens Serum Institut – mod at få en fast betaling for hver gennemført vaccination, der er statsligt finansieret.

Ved indkøbet af influenzavaccinationer i denne størrelsesorden er der en risiko for at skulle kassere vacciner, såfremt tilslutningen ikke bliver så stor som ønsket. Den økonomiske risiko som Statens Serum Institut påtager sig ved indkøbet håndteres særskilt, hvis det bliver aktuelt.

Såfremt den ønskede tilslutning skal opnås er det Sundhedsstyrelsens faglige anbefaling, at der samtidig igangsættes en informationsindsats om influenzavaccinen. Dette håndteres særskilt.

Det kan endvidere oplyses til Finansudvalget, at Erhvervsministeriet (Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen) har oplyst, at udbudsreglerne kan tilsidesættes i akutte tilfælde, og det vurderes, at dette gælder behovet for vaccineindkøb som følge af COVID-19.

Tilbud om gratis pneumokokvaccination til risikogrupper

Sundhedsstyrelsen har som led i indsatsen mod COVID-19 anbefalet, at der snarest muligt indføres et nyt tilbud om gratis vaccination mod pneumokokker til medicinske risikogrupper og ældre fyldt 65 år. Pneumokokinfektion kan medføre bl.a. lungebetændelse og i særlige tilfælde blodforgiftning, meningitis (hjernehindebetændelse) m.v. Der er årligt ca. 460 tilfælde af alvorlig pneumokoksygdom hos ældre fyldt 65 år og ca. 90 tilfælde blandt personer i særlige risikogrupper under 65 år. Dødeligheden er hhv. ca. 16 pct. og ca. 12 pct. Risikogruppen for alvorlig pneumokoksygdom omfatter ca. 1,5 mio. personer. Risikogrupperne er i høj grad overlappende med risikogrupperne i influenza-vaccinationsprogrammet og omfatter således ældre samt personer med kroniske sygdomme som fx kronisk lungesygdom m.v. I lighed med målet for influenzavaccinationsprogrammet ønskes en vaccinationsdækning på 75 pct., og med et beregnet vaccinespild på 10 pct., skal der således købes ca. 1,2 mio. vacciner.

Ligesom der ses en stor international efterspørgsel efter influenzavacciner, ses også øget efterspørgsel efter pneumokokvacciner fra andre lande. Statens Serum Institut har derfor netop indgået aftale med virksomheden MSD Danmark om at købe de første 419.000 doser pneumokok-vacciner med forventet levering april 2020, dels for at kunne begynde at vaccinere snarest muligt, dels for at undgå at andre lande køber dem før Danmark. Endvidere har Statens Serum Institut fået mulighed for at købe ca. 380.000 doser vacciner i august/september 2020 samt 260.000 doser i 1. kvartal 2021, og det forventes, at de resterende doser vacciner, som er nødvendige for at kunne vaccinere 75 pct. af risikogruppen, kan leveres senere i 2021. Dermed kan der vaccineres ca. 800.000 personer frem mod 2021 og de resterende i 2021. Samlet set medfører det udgifter på ca. 230,2 mio. kr. i 2020 og 146,1 mio. kr. i 2021. I 2021 er også indregnet den nye årgang, der fylder 65 år i 2021, svarende til 18,6 mio. kr. Udgifterne i 2021 indbudgetteres på forslag til finanslov for 2021.

Ud over udgifter til vaccinen, herunder forventet honorar til lægerne på ca. 123 kr., dækker udgifterne over et honorar for blodprøvetagning (193 kr. pr. prøve) – i alt 0,5 mio. kr. årligt i 2020 og 2021.

Tilbuddet om gratis vaccination gennemføres efter samme model som tilbuddet om gratis influenzavaccination, således at den vaccinerende læge selv indkøber vaccinen (typisk via Statens Serum Institut) og modtager en fast betaling for hver gennemført vaccination. Det bemærkes, at der er samme risiko for Statens Serum Institut for kassationer som for influenzavaccinationen. Dette håndteres særskilt, hvis det bliver aktuelt.

Såfremt den ønskede tilslutning på 75 pct. skal opnås er det Sundhedsstyrelsens faglige anbefaling, at der samtidig igangsættes en informationsindsats om pneumokokvaccinationsprogrammet. Samtidig aktiveres en øget overvågning af pneumokokker og der vil være udgifter forbundet med gennemførelse af antistofmåling/blodudtagning. Dette håndteres særskilt.

Videokonsultationer til at skåne skrøbelige patienter

Videokonsultation kan mindske de smitterisici, der er forbundet med transport og fysisk kontakt med sundhedsvæsenet. Det vil være en klar gevinst særligt for skrøbelige patienter. Det gælder fx kontakt til egen læge, kontakt til speciallæge, sygehus osv. Videoløsning og elektronisk hjemmemonitorering i øvrigt er også oplagt til en ressourceeffektiv overvågning af karantæneramte patienter og er allerede i brug i andre lande, f.eks. Israel. Derudover muliggør videokonsultationer, at karantæneramte læger fortsat vil kunne holde konsultationer med patienter. På den baggrund er der etableret et digitalt venteværelse i app'en MinLæge, som kan bruges til patienternes kontakt til egen læge og praktiserende speciallæge, og der etableres en videoløsning på sundhed.dk til brug for bl.a. psykologer. I takt med at sundhedsvæsenet omlægges fysiske konsultationer til videokonsultationer bliver der et øget træk på videoinfrastrukturen, som MedCom administrerer, hvilket nødvendiggør indkøb af nye licenser og serverkapacitet.

Etableringen af videokonsultation i 2020 koster 15,0 mio. kr. og følgende tiltag er iværksat:

- Færdigudvikling af virtuelt venteværelse i app'en MinLæge til brug for praktiserende lægers videokonsultationer med patienter
- Opkobling af praktiserende speciallæger til MinLæge, så de kan anvende videoløsningen heri
- Etablering af løsning i kommunale systemer, så kommunale medarbejdere på vegne af borgere uden NemID kan holde videokonsultation med lægen
- Etablering af en videoløsning på sundhed.dk, så f.eks. psykologer kan holde videokonsultationer med deres patienter
- Udvidelse af kapaciteten i videoinfrastrukturen i form af indkøb af nye licenser og serverkapacitet
- Udvikling af et elektronisk hjemmemonitorering spørgeskema, som kan bruges til at monitorere patienter med COVID-19 symptomer.

Udgifterne forbundet med initiativerne på 368,0 mio. kr. foreslås håndteret ved en direkte opskrivning af Sundheds- og Ældreministeriets bevilling på forslag til lov om tillægsbevilling for 2020. I lyset af den særlige situation som COVID-19 har medført, lægges der således op til at forhøje udgiftsbevillingen uden modgående reduktion på forslag til lov om tillægsbevilling for 2020.

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling i finansåret specificeres således:

§ 16.21.23. Tilskud til influenzavaccination (*Lovbunden*)

10. Tilskud til influenzavaccination

Udgift

42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner 122,8 mio. kr.

§ 16.21.35. Tilskud til pneumokokvaccination (*Lovbunden*)(*nyoprettet hovedkonto*)

10. Tilskud til pneumokokvaccination

Udgift

42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner 230,2 mio. kr.

§ 16.55.01. Tilskud til MedCoM, Sundhedsportalen og Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) samt Center for Forebyggelse i Praksis (Reservationsbev.)

70. Videokonsultationer til at skåne skrøbelige patienter (*nyoprettet underkonto*)

Udgift

46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud 15,0 mio. kr.

- c. Sagen forelægges for Folketingets Finansudvalg nu, således at den nødvendige finansiering kan blive tilvejebragt i indeværende finansår.
- d. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til at afholde udgifter på i alt 368,0 mio. kr. i 2020 til indsatser for at imødegå nogle af de udfordringer som COVID-19 har medført på sundhedsområdet, herunder at nedbringe unødigt belastning på sygehusene mv. På forslag til lov om tillægsbevilling for 2020 opføres således følgende:
§ 16.21.23. Tilskud til influenzavaccination (<i>Lovbunden</i>)	122,8 mio. kr.
§ 16.21.35. Tilskud til Pneumokokvaccination (<i>Lovbunden</i>)	230,2 mio. kr.
§ 16.55.01. Tilskud til MedCoM, Sundhedsportalen og Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) samt Center for Forebyggelse i Praksis (<i>Reservationsbev.</i>)	15,0 mio. kr.
- e. Finansministeriets tilslutning foreligger.

Sundheds- og Ældreministeriet, den 31. marts 2020

MAGNUS HEUNICKE

/ Lasse Damgaard

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 02-04-2020